

Transcripció

Entrevista a Joan Vilanova i Roset (1908-1990), dibuixant

DETINGUTS I PORTATS AL COMITÈ ANTIFEIXISTA MOSSÈN CODINACH I JOAN VILANOVA

- [JOAN VILANOVA]: I jo m'estava a la Seu, llavors m'hi tornava a estar perquè m'havia quedat viudo i havia tornat a casa del pare i la mare, a menjar. I es van presentar dos vicaris de la Seu, no sabien on anar, què fer, estaven espantats.
- Això quin dia era?
- Això era el dimarts.
- El 21 [de juliol]...
- El dilluns al vespre. I jo els vaig dir: "Home no us espanteu, si podem fer alguna cosa ho farem". Dic:
- "Teniu cap *puesto* per anar?". Diu:
- "No".
- Perquè jo ja de seguida em vaig posar a buscar un pis per mi, jo en tenia un que l'havia desllogat i en vaig llogar un altre de seguida.
- Ja s'ho va pensar vostè?
- Si! I jo, com que estava bé amb el comitè de la Companyia... el comitè a mi em coneixien, saps?, i sabien que jo no era feixista ni era tot això i hi podia anar còmodament, podia anar-hi a parlar i això, encara que això no va ser obstacle perquè m'agafessin. I van venir mossèn Ausió, dos vicaris de la Seu i mossèn Codinach, que era el consiliari de les Joventuts aquelles... catòliques. Aquell va venir... aquell me'l vaig emportar jo, l'altre el vaig portar a casa d'uns coneguts. I ens vam anar a dormir a la plaça d'en Clavé en un estudi de pintor que teníem. Per cert, que ell va dormir a dalt, d'un sofà, i jo vaig dormir a terra. A l'endemà ens vam despertar i vam dir:
- "*Bueno*, què fem? Sembla que no se sent res." Diu:
- "Sortim! Saps què, passem per baix el Passeig del Riu a veure què tal, ens anirem acostant a veure si s'hi pot anar o no s'hi pot anar."

- I hi vam anar, i vam passar per allà el pont. Mira si érem innocents, que vam passar per allà el pont de pedra i vaig veure allà que hi havia gent amb escopetes i vaig pensar que eren caçadors. No vaig pensar que fossin caçadors d'homes. I vam baixar cap a baix, el Passeig del Riu, i al cap d'una estona ja sentim que comencen a tirar tirs.
- "Eeeeh! que va per a vosaltres això!" –ens van dir unes dones que passaven per allà. "Atureu-vos, atureu-vos."
- "Manos arriba, manos arriba." I van dir:
- "Són cures."
- "Venga, vamos para la Catalana." I dic:
- "Ep, ep, ep! [*inintel·ligible*]. Dic:
- "Home, digues alguna cosa tu, sinó potser es pensaran que som capellans, cony". Jo anava amb un vestit negre, per pega. I van dir:
- "Buena, doncs, cap al Comitè, va, vinga."
- I ens van portar des d'allà baix el pont de Sant Francisco... els primers *disparos* que es van tirar ens els van tirar a nosaltres.
- Ah, coi, però van matar algú?
- No, no matar, no... Al dia següent ja van matar el Santó, van matar el Soler i van matar tots aquells. Doncs, llavors, vam anar al Comitè així, des d'allà el pont de Sant Francisco...
- Fins al Casino.
- Amb els fusells apuntats aquí. Eren miners de Sallent que no ens coneixien ni res i llavors vam anar al Comitè [Antifeixista]. Al Comitè hi havia en [Rafael] Corvinos, que érem amics, encara que ell era polític però jo no n'era. Ell era del Partit Socialista, i president del Comitè. I dic:
- "A veure, vinga, aquí ens diuen cures, a veure, si ho aclarim si som capellans. Sóc conegut aquí a Manresa jo!". Més aviat era conegut per idees esquerranes. No era d'enlloc, no havia exercit enlloc però jo era catalanista i d'esquerres. I vam anar allà... ens van portar allà, en aquell [*inintel·ligible*] que fa i allà hi havia el Corvinos en un despatx amb un soldat a cada banda fent guàrdia i vam entrar a dintre i els altres també entraven i els va dir:
- "Vosaltres fora". I els altres es van retirar. Diu:
- "Què us passa?"
- "Oh, cony! –dic–. He vingut, aquest dematí he sortit de casa, hem anat a donar un vol i ens han agafat dient que érem cures.

Em sembla que ja ho saps tu si som cures o no som cures.”
L’altre sí que ho era.

- Què n’hi havia un o dos?
- Un. L’altre no el van agafar.
- Ah, no el van agafar! I aquest altre qui era?
- En Mossèn Codinach. Però jo vaig dir, perquè no fos dit que... ell si el va conèixer o no el va conèixer, no ho sé. I diu:
- “I aquest qui és?”
- “Aquest és un parent meu que ha vingut, és de Prats de Lluçanès i ha vingut a passar les vacances aquí a Manresa i ara es troba amb aquest merder i no pot marxar”. Diu:
- “*Bueno*, sabeu què, anàveu-vos-en a casa i no us mogueu gaire”. I els diu:
- “Vinga, ja us en podeu anar i no els molesteu que no té res que veure.”
- I ens en vam anar cap a casa. I a baix al carrer, un que feia guàrdia allà va dir dirigint-se al vicari, que el va conèixer:
- “Ara vostès es podran dedicar a fer de mestres”.
- Hi havia gent de bona fe, també, saps? Fer de mestres, a l’ensenyança, podran treballar.

Data de l’entrevista: 27/8/1981

Preguntes: Joaquim Aloy

Web “El salvament de la Seu de Manresa, l’any 1936”

www.memoria.cat/laseu